

sig selv, hvad enhver Forslagsstiller er berettiget til at antage, naar han ikke udtryffeligt gjør Undtagelse fra det Bestaaende, at saa skal dermed forholdes efter de bestaaende Anordninger og Love. Jeg har kortelig refereret til Disfenterloven af 1851, og jeg anstaae det for aldeles overflødigt her at indlade mig vidtløftigere paa saadanne Forhold. Er der Trang til yderligere Tilsvninger, saa kunne de jo komme, men de ville i alt Fald blive ubetydelige.

Lindhart: Med Hensyn til nærværende Lovforslag troer jeg, at den ærede Forslagsstiller er gaaet ud fra et aldeles vrangt Begreb om Frihed. Frihed elske vi Alle, og vi maae altsaa Alle stræbe at bevare den. Nu spørge vi: er der da Samvittighedstvang med Hensyn til denne Sag? Vi vide, at der er brugt Ord som Sognetvang og Sognebaand, der have en forhadet Betydning; men jeg troer ikke, at der er nogen Tvang eller noget Baand, som trykker; der bør være Orden i enhver Stat, og altsaa ogsaa med Hensyn til det Kirkelige. Jeg skal tillade mig nærmere at udvilde, at der ikke er nogen Tvang tilstede. Det Væsentligste er jo dog, at enhver Christen kan høre Guds Ord. Nu spørger jeg: staae ikke alle Landets Kirker aabne hver Sønd- og Helligdag? staaer det ikke Enhver frit for at gaae hen og høre Ordet, hvor han vil? Hvad der dernæst er en vigtig Sag, det er at raadføre sig med sin Sjælesørger eller den Præst, man har Tillid til. Er der da noget Baand, som binder et Medlem af Kirken til en enkelt Præst? staaer det ikke Enhver frit for at henvende sig til hvem han vil? Hvad dernæst de øvrige kirkelige Handlinger angaaer, da veed jeg egentlig ikke, at der er nogen Tvang eller noget trykkende Baand tilstede; thi det vil i Almindelighed let kunne skee, at Enhver, som ønsker i en eller anden ministeriel Sag at søge en anden Præst, kan faae Tilladelse dertil og behøver ikke engang altid at søge derom hos de overordnede Autoriteter. Den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgfreds (J. A. Hansen) har dernæst yttret, at det er et Tidernes Tegn, at der yttres sig en saadan Trang til Frihed i det kirkelige Liv. Hvad Tidernes Tegn

er, derom kan der være forskellige Meninger; men jeg troer ikke, at det for Diebliffet er et Tidernes Tegn, at der viser sig en saadan Trang. Der har været en Tid, da det Religiøse mere var Gjenstand for de forskellige Partiers Bittsommelighed; men, dersom vi for Diebliffet skulde see hen til Tidernes Tegn, viser det sig dog, at det Religiøse i mange Henseender hos dem, som forhen vare Førere for de forskellige Partier, aldeles har underordnet sig det Politiske. Med Hensyn til nærværende Forslag maa jeg gjøre opmærksom paa, at det gaaer ud fra Frihedsbegrebet, og at det, som sagt, kan tages i en vrang Betydning. Jeg vilde derfor meget tilraade, og jeg føler mig tilskyndet dertil ifølge den Stilling, jeg har i Staten, at ethvert Medlem nøie vilde overveie denne Sag. Der er en Betsignelse ved, at vi bevare den Orden, vi have i vor kirkelige Forsatning — jeg vil naturligvis ingenlunde paastaae, at den er fuldkommen, den kan jo modtage Forandringer og Forbedringer — men der er Betsignelse ved, at vi ere varksomme med Hensyn til, hvad vi foretage os dermed, og der viser sig i Sandhed ingen almindelig Trang hos de forskellige Menigheder til saaledes at løsrive sig fra den Sjælesørger, som er dem bekliffet. Denne Trang udtaler sig hos Enkelte, og ligesom det er et stort Gode ved vor constitutionelle Forsatning, at ethvert Medlem af Rigsdagen kan indbringe Lovforslag, saaledes troer jeg ogsaa, at det vilde være et Middel til at svække denne Forsatning, dersom Enhver fra sit individuelle Standpunkt havde en særdeles Lyst til at indbringe Forslag, idet vi derved kunde faae saamange Lovforslag, at der tilfodst blev mere Uorden, end der før var Orden. Nærværende Forslag anseer jeg, uden at jeg derved i mindste Maade vil udtale noget Fornærmende mod min Collega, den ærede Forslagsstiller, for et Experiment i den kirkelige Forsatning, og saadanne Experimentere ere farlige. Jeg skal derfor tilraade, at dette Lovforslag ikke nyder videre Fremme her i Salen.

Ottesen: Grunden til, at jeg ikke troede, at der var nogen Samvittighedstvang i Kirken, hidrører derfra, at jeg betragter denne Sag anderledes end den ærede Rigsdagsmand for